

NA SKOK DO SKOTSKA

PŘIPRAVILA (RED) | FOTO DAVID BARBOUR

Když Zoe Robertsová a Tony Francis přemýšleli o návrhu svého nového domova na venkově ve skotském hrabství Dumfries a Galloway, v popředí jejich zájmu byla především praktická stránka života na venkově. O tom, že ke svému novému bydlení přistoupili s největší odpovědností, svědčí i seznam „top 10“, který si vytvořili – tedy deset nejdůležitějších věcí, které jejich nový dům musel splňovat.

Kdo by na zmíněném seznamu čekal stavební systém, izolaci, rekuperace a podobné technologické vymoženosti, nemohl by být dál od pravdy. Mnohem důležitější byly i s ohledem na věk obou stavebníků především ryze praktické věci, například tak zvaná «odbahňovací místnost»: „Máme totiž tři labradory, a každý, kdo má nebo někdy měl alespoň jednoho velkého psa, dobře ví, jak takový chlupáč vypadá po celodenní vycházce na podzim nebo po dešti,“ vypráví Zoe. Místnost má sice jen pouhé dva čtvereční metry, ale podle Zoe je to nejlépe fungující místnost v domě.

Přirozené sluneční hodiny

Beech Trees, tedy dům v bucích, jak Zoe a Tony pojmenovali svůj domov podle okolní zeleně, je mnohem víc než jen uživatelsky přívětivý domov pro mokré psy. Představou stavebníků bylo vytvořit ekologicky udržitelný, přívětivý domov, který by maximalizoval přístup k venkovnímu prostoru a mohl být doplněn recyklovanými materiály. Projektování se řídilo zásadami Passivhaus Institutu s rozpočtem něco málo přes 260 000 liber. Rodinné vazby přivedly manžele k architektce Kirsty Maguire – specialistce na design pasivního domu. Výsledkem velmi přátelské a volně plynoucí

diskuze o představách stavebníků je vcelku nenápadný dům s dvěma ložnicemi a dvěma koupelnami, doplněnými kuchyní a společným obytným prostorem.

Kirsty Maguire navrhla udržitelný dům s nízkou uhlíkovou stopou, který by se dobře integroval do okolní krajiny a díky použitým prvkům by se dobře zapojil do zástavby na okraji městečka. Tak vznikl návrh plechové střechy, podobné, jaká je na sousedních hospodářských budovách, a dřevěné fasády, která časem, až získá stříbrošedou patinu, bude odkazovat na starou stodolu s rezavě červenou střechou na přilehlém poli. „Půdorys domu ve tvaru písmene H vytváří směrem do zahrady malý dvorek, kde se krásně sedí při snídani. Když se slunce během dne pohybuje kolem domu, dopadá na jižní stranu s jezírkem a zeleninovou zahradu a venkovní jídelní stůl svítí slunce od pozdního rána až do večera. Už jsme si zvykli na přírodní sluneční hodiny a podle toho, kde je jaký stín a jaká je roční doba, dokážeme docela přesně odhadnout čas. Je to velmi praktické, protože milujeme přírodu a rádi se staráme o zahradu, takže máme vždy přehled o čase.“

Passiv progressiv

Dům neměl být pro potřeby dvou seniorů příliš velký a neměl plýtvat prostorem. „Nemáme rádi nepořádek

ZKUŠENOSTI

a nechceme skladovat zbytečné věci, proto jsme nechtěli ani zvlášť velké úložné prostory. Než jsme se přestěhovali, nemilosrdně jsme se zbavili všeho nepotřebného,“ dodává Zoe.

Bohaté zkušenosti architektky a vysoce komunikativní přístup ke spolupráci se stavebníky ve spojení s nadšeným odhodláním místního dodavatele, pro nějž to byla mimochodem první zkušenost s realizací pasivního domu, byly skvělým odrazovým můstkem pro splnění poměrně specifických požadavků. „Nikdy takový dům nestavěli,“ říká Tony o dodavatelské firmě, „a architektka musela být vedena nějakou svou intuicí, že nás přesto přesvědčila o tom, že spolupráce s nezkušenou, ale nadšenou firmou, která sídlí jen pár mil od nás, bude výhodnější než zvolit dodavatele sice zkušeného, ale z větší dálky, který by kvůli přepravě materiálů zanechal mnohem větší uhlíkovou stopu.“ Dodavatel navíc na základě realizace domu Beech Trees úplně změnil své zaměření, přestal realizovat běžné dřevostavby a stal se výhradně realizátorem pasivních domů. A jak spolupráci hodnotí sama architektka? „Měli jsme skvělé klienty a fantastického realizátora. Přicházel sám s podněty, jak udělat věci ještě lepší a efektivnější, než jsme navrhovali my, takže jsme se mohli učit od sebe navzájem. Odvedli skvělou práci a dodrželi 16týdenní dodací lhůtu i přesto, že se právě rozběhla covidová pandemie.“

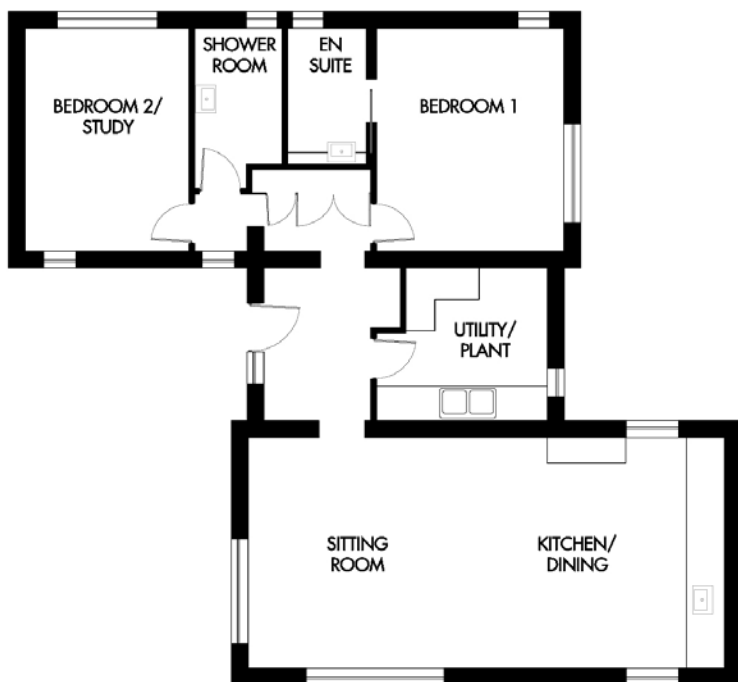

Už nikdy život v houbách

Volba rámové dřevěné nosné konstrukce byla vzhledem k místní tradici dřevostavby jednoznačným rozhodnutím. Vzhledem k ekologickým požadavkům byla zvolena dřevovláknitá izolace a dřevěná okna s trojitým zasklením. Dům je samozřejmě dokonale vzduchotěsný a je vybaven nuceným větráním s rekuperací tepla. „Tohle je úžasné řešení,“ libuje si Tony. „I když neotevřeme jediné okno nebo dveře, máme uvnitř stále čerstvý vzduch a příjemnou teplotu. Celý život jsme prožili ve starých kamenných domech, které bych dnes označil za velké houby plné vody, takže je pro nás pobyt v takto příjemném prostředí skoro zázrak. Nepřestanu být nikdy vděčný naší dceři, která nás na myšlenku pasivního domu přivedla.“

A jak je to s požadavkem na použití recyklovaných materiálů zmíněným v úvodu? „Venkovní dlažby i oplocení jsme vytvořili z nepotřebných hromad kamení ležících na okrajích polí, z přestárých pokácených stromů vytvořili truhláři vnitřní parapety a drobné kusy nábytku,“ ukazuje pyšně Zoe. „Je to nesmírně originální a velmi krásné na pohled.“

Z hlediska energetické náročnosti by mohl Beech Trees dosáhnout ještě lepších parametrů použitím další izolace a návrhem kompaktnějšího tvaru. Technické parametry však nejsou podle architektky jedinými požadavky, které je třeba při navrhování budov zohledňovat. Každý dům by podle ní měl být navržen maximálně efektivně, ale zároveň také vyhovovat potřebám svých majitelů po celý jejich život. □

TECHNICKÉ PARAMETRY:

Zastavěná plocha:	107 m ²
Užitná plocha:	96 m ²
Dispozice:	3+kk
Konstrukční systém:	dřevěná rámová konstrukce, dřevovláknitá izolace Steico Flex
Měrná potřeba tepla:	32 kWh/m ² a
Součinitel prostupu tepla stěnou:	0,127 W/m ² K
Vytápění/větrání:	infračervené topné panely, umělé větrání Zehnder ComfoAir 350 s rekuperací tepla, tepelné čerpadlo vzduch-voda pro ohřev užitkové vody
Náklady:	260 000 GBP
Realizace:	David Broatche Construction
Architektonický návrh:	Kirsty Maguire, www.kirstymaguire.com